

Piezīmes un atsaucis Natura 2000 teritorijas līmeņa aizsardzības mērķa (CO) noteikšanai: datu izvēle un eksperta pieņēmumi

Sugas kods:	6216
Suga:	<i>Hamatocaulis vernicosus</i>
Natura 2000 teritorijas kods:	LV0526800
Natura 2000 teritorijas nosaukums:	Sedas purvs
Eksperts(i):	Linda Uzule
Darbs pabeigts:	8.12.2022.
Vispārējās piezīmes:	<p>Spīdīgā āķīte <i>Hamatocaulis vernicosus</i> (Mitt.) Hedenäs (syn. <i>Drepanocladus vernicosus</i> (Mitt.) Warnst.) ir subkosmopolītiska, plaši izplatīta sūnu suga abās Zemes puslodēs aukstajos un mērenajos apgabalos – Eiropā, Grenlandē, Sibīrijā, Ķīnā, Japānā un Ziemeļamerikā, kā arī kalnos – Himalajos, Āfrikas austrumos un dienvidos, Centrālamerikā un Dienvidamerikā. Eiropā suga sastopama ziemeļu, rietumu un centrālajā daļā, galvenokārt mežu zonā un mežastepē; samērā bieža tā ir ziemeļu apgabalos, bet centrālajā daļā reta un sarūkoša suga nosusināšanas, kūdras ieguves un zemes lietojuma maiņas dēļ. Aug gan karbonātiskās augtenēs, gan vietās ar samērā zemu pH minerotrofos purvos un purvainās pļavās, pārplūstošās vietās (Bambe u.c., 2022).</p> <p>Latvijā literatūrā spīdīgā āķīte atzīmēta kā mezotrofs higrofits, kas bieži sastopams ar karbonātiem nabadzīgos zāļu purvos, mitrās pļavās, avotainos purvos, periodiski pārplūstošās vietās ezeru krastos. Sugai bez tipiskās formas f. <i>vernicosus</i> vēl nodala f. <i>inundatus</i>, f. <i>gracilescens</i> un f. <i>Major</i> (Bambe u.c., 2022).</p>

Lauks	Paskaidrojums
CV_USE	<p>8,85</p> <p>Aprēķinos izmantoti dati no 2022. g. sugas populācijas uzskaites, ko veikuši A. Piede, A. Opmanis un L. Uzule. 2022. g. sugas uzskaitē populācijas minimālais vērtējums novērtēts ar 2,8 m², bet maksimālais – ar 28 m². Starp populācijas minimālo un maksimālo lielumu rēķināts vidējais ģeometriskais (funkcija “GEOMEAN”).</p> <p>Pirmās ziņas par spīdīgo āķīti DL “Sedas purvs” ir kopš 2006 .g., kad I. Rēriha sugu purvā konstatējusi vienā vietā iepretim “Glodām” dabas aizsardzības plāna izstrādes ietvaros (SIA Estonian., 2006). Precīza sugas atrašanās vieta un aizņemtās platības vērtējums dabas plānā nav sniegts.</p>
Unit_CV	Kvadrātmetri

Lauks	Paskaidrojums																																																																														
	Pamatojoties uz “Augu monitoringa metodiku Natura 2000 teritorijās un ārpus tām”, sūnu, ķērpju un lielākoties arī ūdensaugu gadījumā populācijas lielumu novērtē m ² (Baroniņa, 2014; DAP, 2017; DAP, 2022).																																																																														
Habitat	Annex I viens																																																																														
Annex I	7140 DL “Sedas purvs” teritorijā spīdīgā āķīte sastopama vienā ES aizsargājamā biotopā - 7140 <i>Pārejas purvi un slīkšņas</i> .																																																																														
Annex I_area_USE	158,9 Spīdīgā āķīte DL “Sedas purvs” teritorijā sastopama vienā poligonā, kura platība ir 158,9 ha. Sugas dzīvotnes laukuma platība noteikta LatViaNature projekta izstrādātajā Augu monitoringa rīkā (1. pielikuma 1. attēls), pamatojoties uz 2022.g. sugas pētījumiem šajā teritorijā.																																																																														
Other_area_USE	Na																																																																														
OK_DEN	<p>Spīdīgās āķītes populācijas segumi (seguma mērvienība – m²/ha) Natura 2000 teritorijās redzami zemāk esošajā tabulā. Ar zaļo krāsu tabulā attēlots eksperta noteiktais optimālais segums, bet ar oranžo krāsu attēlota konkrētā Natura 2000 teritorija.</p> <table><tr><th>N2000 teritorija</th><th>CV_DEN, m²/ha</th><th>Segums</th></tr><tr><td>Augšdaugava</td><td>105.14</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Motrines ezers</td><td>43.42</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Zušu-Staiņu sēravoti</td><td>25.00</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Krustkalnu dabas rezervāts</td><td>18.52</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Kaučers</td><td>11.32</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Elles purvs</td><td>10.29</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Slīteres nacionālais parks</td><td>5.20</td><td>Optimāls</td></tr><tr><td>Augšzeme</td><td>5.05</td><td>Optimāls</td></tr><tr><td>Bednes purvs</td><td>4.25</td><td>Optimāls</td></tr><tr><td>Gaujas nacionālais parks</td><td>3.40</td><td>Optimāls</td></tr><tr><td>Taurīšu ezers</td><td>2.62</td><td>Optimāls</td></tr><tr><td>Draugolis</td><td>2.55</td><td>Optimāls</td></tr><tr><td>Laukezers</td><td>1.69</td><td>Zems</td></tr><tr><td>Vesetas palienes purvs</td><td>1.18</td><td>Zems</td></tr><tr><td>Rāznas nacionālais parks</td><td>1.00</td><td>Zems</td></tr><tr><td>Mežole</td><td>0.99</td><td>Zems</td></tr><tr><td>Lapiņu ezers</td><td>0.74</td><td>Zems</td></tr><tr><td>Aizdumbles purvs</td><td>0.70</td><td>Zems</td></tr><tr><td>Ventas ieleja</td><td>0.62</td><td>Zems</td></tr><tr><td>Ances purvi un meži</td><td>0.24</td><td>Zems</td></tr><tr><td>Silene</td><td>0.10</td><td>Zems</td></tr><tr><td>Pelciņu purvs</td><td>0.07</td><td>Zems</td></tr><tr><td>Viskūžu sala</td><td>0.07</td><td>Zems</td></tr><tr><td>Sedas purvs</td><td>0.06</td><td>Zems</td></tr><tr><td>Gulbinkas purvs</td><td>0.03</td><td>Zems</td></tr></table>	N2000 teritorija	CV_DEN, m ² /ha	Segums	Augšdaugava	105.14	Augsts	Motrines ezers	43.42	Augsts	Zušu-Staiņu sēravoti	25.00	Augsts	Krustkalnu dabas rezervāts	18.52	Augsts	Kaučers	11.32	Augsts	Elles purvs	10.29	Augsts	Slīteres nacionālais parks	5.20	Optimāls	Augšzeme	5.05	Optimāls	Bednes purvs	4.25	Optimāls	Gaujas nacionālais parks	3.40	Optimāls	Taurīšu ezers	2.62	Optimāls	Draugolis	2.55	Optimāls	Laukezers	1.69	Zems	Vesetas palienes purvs	1.18	Zems	Rāznas nacionālais parks	1.00	Zems	Mežole	0.99	Zems	Lapiņu ezers	0.74	Zems	Aizdumbles purvs	0.70	Zems	Ventas ieleja	0.62	Zems	Ances purvi un meži	0.24	Zems	Silene	0.10	Zems	Pelciņu purvs	0.07	Zems	Viskūžu sala	0.07	Zems	Sedas purvs	0.06	Zems	Gulbinkas purvs	0.03	Zems
N2000 teritorija	CV_DEN, m ² /ha	Segums																																																																													
Augšdaugava	105.14	Augsts																																																																													
Motrines ezers	43.42	Augsts																																																																													
Zušu-Staiņu sēravoti	25.00	Augsts																																																																													
Krustkalnu dabas rezervāts	18.52	Augsts																																																																													
Kaučers	11.32	Augsts																																																																													
Elles purvs	10.29	Augsts																																																																													
Slīteres nacionālais parks	5.20	Optimāls																																																																													
Augšzeme	5.05	Optimāls																																																																													
Bednes purvs	4.25	Optimāls																																																																													
Gaujas nacionālais parks	3.40	Optimāls																																																																													
Taurīšu ezers	2.62	Optimāls																																																																													
Draugolis	2.55	Optimāls																																																																													
Laukezers	1.69	Zems																																																																													
Vesetas palienes purvs	1.18	Zems																																																																													
Rāznas nacionālais parks	1.00	Zems																																																																													
Mežole	0.99	Zems																																																																													
Lapiņu ezers	0.74	Zems																																																																													
Aizdumbles purvs	0.70	Zems																																																																													
Ventas ieleja	0.62	Zems																																																																													
Ances purvi un meži	0.24	Zems																																																																													
Silene	0.10	Zems																																																																													
Pelciņu purvs	0.07	Zems																																																																													
Viskūžu sala	0.07	Zems																																																																													
Sedas purvs	0.06	Zems																																																																													
Gulbinkas purvs	0.03	Zems																																																																													
OPT_DEN	Optimālais segums izvēlēts, balstoties uz eksperta viedokli, salīdzinot sugas segumus visās Natura 2000 teritorijās, kur suga sastopama.																																																																														

Lauks	Paskaidrojums
	Par optimālo segumu izraudzīts DL “Draugolis” segums – 2,55 (zemākais no optimālajiem segumiem). DL “Sedas purvs” spīdīgās āķītes segums ir otrs zemākais starp visām Natura 2000 teritorijām.
OK_NEW	Nē.
AREA_NEW	0
OK_INT	Nē. Jautājumu par indivīdu translokāciju izskata tikai gadījumos, kad Biotopu direktīvas 17. panta ziņojumā sugas aizsardzības stāvoklis novērtēts kā U2.
IND_INT	0
Papildus nosacījumi	Nākotnē nepieciešams veikt detalizētu sugas monitoringu, jo 2022. g. uzskaitē netika apsekota pilnīgi visa sugai piemērotā teritorija.
Cits lauks	

Izmantotā literatūra

Bambe, B., Baroniņa, V., Suško, U. 2022. Spīdīgās āķītes *Hamatocaulis vernicosus* (Mitt.) Hedenäs izplatība un populāciju dinamika Latvijas Natura 2000 teritorijās. Latvijas Veģetācija 32: 49-63

Baroniņa, 2014. Dabas aizsardzības pārvalde, 2017 un 2022. Augu monitoringa metodika Natura 2000 teritorijās un ārpus tām. 20 lpp. Pieejams: <https://www.daba.gov.lv/lv/media/13936/download>

Dabas aizsardzības pārvaldes Augu monitoringa rīks.

Dabas aizsardzības pārvaldes Dabas datu pārvaldības sistēma “Ozols”.

Natura 2000 SDF – Sedas purvs. Skatīts 29.11.2022. Pieejams: <https://natura2000.eea.europa.eu/Natura2000/SDF.aspx?site=LV0526800>

SIA “Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”, 2006. Dabas lieguma “Sedas purvs” dabas aizsardzības plāns. Rīga, 222 lpp.

1.attēls. Ekrānšāviņš no LatViaNature projektā izstrādātā Augu monitoringa rīka. Ar violeto kontūru kartē attēlots spīdīgās āķītes dzīvotnes laukums DL “Sedas purvs”. Ekrānšāviņš uzņemts 29.11.2022.